

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Kedd
1926 október 26.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 31. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadó-hivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA:
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/4 évre 420,000 K, 1/2 évre 210,000 K, 1/4 évre 105,000 K, 1 óra 35,000 K. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXIV. évi. 243. szám.

Öntudatos kálvinizmus

(ryl) Méreteiben és következményeiben egyelőre beláthatatlan az az akció, amelyet a magyar református egyház presbiterei tegnap kezdeményeztek Debrecenben. Körülbelül azt jelenti, hogy a magyar protestánsizmus változtatott taktikáján, amely eddig főként a közéletnek lassan, észrevétlenül protestáns szellemmel átítatásán és sok, csöndesen kitermelt, nagy tehetségnek a magyar közélet vezető polcain helyetfoglalásán keresztül akarta érvényesíteni erőit s elérni céljait. Az ezután következő évek protestáns politikája olyan lesz, amely teret enged mindannak a hatalmas, építő és feszítő erőnek, amely eddig a protestáns egyházak belső életében alkotott, a magyar közéletben is és eddig elért helyzeti energiáit a további feltérés érdekében hatékonyabban, öntudatosan működteti a nemzeti élet minden megnyilvánulásában.

Egyszóval a jövőben számolnia kell a magyar politikának egy új hatóerővel, a harcok protestánsizmussal, amely ugyan bizonyára nem ereszkedik a napi politika küzdelmeibe, de okvetlenül érvényesíti nagy befolyását minden, a nemzet életében fontos kérdés eldöntésénél. A tegnapi gyűlés nagy protestáns szervezkedés előjeleit mutatja s a tárgyilagosan látó szem a kulturharc réme miatt talán aggodalommal nézné mindezeket, ha már az indulásnál, a feszítő erők eruptív pillanatában is kevesebb mérséklettel, nemzeti érzéstől kevésbé áthatva és homályosabban körvonalozott célokkal indult volna meg nagy útjára a presbiterek szövetsége. Azoknak, akik a magyar közéletben szívesen látják az okos konzervativizmust, vagy a demokrácia térfoglalását, aggodalomra így nincs okuk. Hiszen a protestáns szellem konzervatív árnyalatai is sokkal felvilágosodottabbak, alkalmazkodóbbak a viszonyokhoz és több érzékkel bírók a humanitás iránt, főként pedig a reakciótól annyira távolállók, hogy semmi oka sincs félni a kálvinizmus konzervatív szárnyának előretörésétől annak a politikai tábornak, amely a demokratikus megalapozás szükségességét hirdeti. A protestáns egyházalkotmány olyan demokratikus, szabadelvű, hogy szellemének érvényesülése csak erősítőleg hathat a politika demokratikus mozgalmára, eltekintve azokat a liberális csoportokat, amelyek egy ilyen akció szintén a küzdelem porondjára vet.

Másrészt nemzeti szempontból egyenesen örömmel kell üdvözölni ezt a megmozdulást, hiszen Baltazár püspök reménységét, a magyar katolikus társadalommal való találkozó az országépítő munká-

ban, csak egy ilyen protestáns részről kiinduló mozgalom teremtheti meg, amely a nemzet érdekében indított akciónál egész bizonyosan maga mellett találja majd ennek a társadalomnak azt a részét, amely elsősorban magyar érdeztől áthatott. Ezeknek érzékenysége semmi sem sértheti azok között, amiket a presbiterek konferenciáján tegnap elmondtak a

szónokok. Nem lehet joga semmi érvek a mozgalom ellen, amikor a konferencia a református egyház és társadalom megerősítését a nemzet érdekében végrehajtandónak jelentette ki.

A magyarság zászlóvivőinek jelentették ki magukat a presbiterek tegnap és semmi kifogása nem lehet senkinek az ellen, hogy a zászlót a kezükben tartsák, ha azt

a kezét olyan okos fő, bölcs előrelátás, élő lelkiismeret, termékeny nemzeti érzés kormányozza, mint amilyenre lehet következtetni a tegnapi konferencia után. Induljanak hát el utjukra a magyar élet minden jókívánásával és reménységével s lobogjon állandóan az a láng, amely olyan fényessé tette tegnap a Kossuth ucca egyszerű református templomát.

„Nagyon örülnék, ha a becsületes katolikus társadalmi többség békességet kínáló jobbunk nyújtására testvéri visszhangot adna“

Baltazár püspök a presbiteri konferencia jelentőségéről és a békés kiegyenlítődség lehetőségéről

Baltazár Dezső dr. püspöknek, a magyar református egyház nagy vezéralakjának a presbiterek országos kongresszusán, tegnap elmondott beszéde s a kongresszus deklarációi általános érdeklődést támasztottak országos szintre. A magyar kálvinista öntudat e megnyilatkozásait tárgyalták ma mindenütt, a politikai körökben. Az egyik budapesti lap munkatársa interjújában

megkérdezte gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert, hogy mi a véleménye a debreceni megnyilatkozásról.

— Örömdetes, — felelte a kultuszminiszter, — hogy a közönségben az ilyesminek nincs visszhangja. Kétségtelen, hogy voltak élesebb hangok, de ezek csak akkor válhatnak veszedelmessé, ha a közvéleményben rezonanciájuk volna ezeknek a nyilatkozatoknak, ami azonban egyáltalában nem tapasztalható.

A kultuszminiszter nyilatkozatáról és általában az országos presbiteri gyűlés által hozott határozatokról munkatársunk beszélgetést folytatott Baltazár püspökkel, aki a következőket mondotta:

— A kultuszminiszter urnak igen tiszteletreméltó a maga szempontjából az optimizmusa.

Hogy a szóbanforgó kérdések nyilvános pertraktálása nem keltene visszhangot, arra legelőkelőbb cáfolat maga a debreceni presbiteri országgyűlés állásfoglalása.

Mert az kétségtelen, hogy ez az állásfoglalás a leghatározottabb visszhang az ultramontán oldalról jövő támadásokkal szemben. Hogy a debreceni presbiteri országgyűlés állásfoglalásának van-e s lesz-e visszhangja, azt 24 órán belül aligha lehet tárgyilagosan megállapítani. Várjuk be az igazság alapján álló emberek nyugodtságával azt az időt, amely elég lesz arra, hogy vajon jelentkeznek-e visszhangok, avagy nem.

Mindenestre örülnék rajta, ha az általunk egészségesnek és becsületesnek tudott és kijelentett katolikus társadalmi többség a mi békességet kínáló jobbunk nyújtására a haza érdekében alapján állva megértő és testvéri visszhangot adna,

aminek bizonyára a kultuszminiszter urnak is örövendeni kellene. Mert hiszen elsősorban mégis csak ő van hivatva és köteleve arra, hogy a felekezeti közéleti helyzetből operálja ki mindazokat a kóros tüneteket, vagy

beteg alapját, amelyek lehetlenné teszik a különböző vallásfelekezeteknek az országépítő munkában feltétlenül szükséges együttműködést. Azt felesleges is mondani, hogy

a fajtság kérdésére tett megjegyzésünket épen arról az oldalról provokálták ki, amely oldalon most a mi igazságos megállapításunk fájdalmasan esik.

Minden tárgyilagosan gondolkozó polgára ennek a hazának egészen nyugodt lehet afelől, hogy a magyar

kálvinista egyház a maga történelmi és tényleges erővel nem a sérelmi politika izgató anyagával fog fellépni a magyar közélet terén, mihelyt a sérelmi politika okait azon az oldalon szüntetik meg, amely oldalról a magyar nemzet történelmében a nagy válságok idején a békés kiegyenlítődség kezdeményezése jött. Ha ezt az iniciatívát Klebelsberg miniszter ur programjába veszi, fényes nevet fog magának biztosítani az új ezer évek induló Magyarország történelmében.

Óva intek mindenkit attól, hogy szuronnyal és börtönnel akarja megóvni a hatalmat — mondta ma Apponyi a nemzetgyűlésen

Az ősz politikai forradalmi reakciónak nevezte a Bethlen-rendszert

Budapest, október 26. Féltenként órákor nyitotta meg a nemzetgyűlés mai ülését Huszár Károly alelnök.

Az első felszólaló Turi Béla kanonok, aki a felsőházi javaslat általános tárgyalása kapcsán tipikus reakciós beszédet mondott. A javaslat természetesen elfogadja.

Apponyi Albert gróf a következő felszólaló, aki zsufolt padsorok előtt kezdte meg beszédét. Első mondatában bejelentette, hogy

nem fogadja el a javaslatot.

Főleg azt kitégósolja, hogy a népretegeknek nincs meg az a kiválasztó szerve, amely a maga embereit megfélemlítő módon küldhesse a felsőházba.

Ebben a javaslatban nincs kellőképpen megérlelve az a gondolat sem, hogyan jutnak képviselőkhöz a nagy gazdasági érdekkörök.

Mellőzendőnek tartja-e a javaslat a munkásság képviselőit isfi (Mozgás a házban, taps és helyeslés a baloldalon.)

Engem nem befolyásol sem a helyeslés, sem a taps, amikor véleményem elmondom. De meg kell állapítanom, hogy

a munkásság nagy társadalmi faktor és ha valóban helyes, megfélemlítő és bizalmat keltő népképviselői alakra akarják helyezni a felsőházat, akkor ezt a tényezőt nem lehet kihagyni.

Nem ismerem azonban azt a szervet a munkásságnak, amelyre ezt építeni lehetne.

Gróf Apponyi Albert ezután azt fejtette ragyogó okfejtéssel, hogy a jogfolytonosság szempontjából nagy bűn lenne ezt a javaslatot törvényt emelni, mert ez a javaslat a jogfolytonosság felrugását jelenti.

Lehetnek pillanatok, amikor a jogfolytonossággal szakítani lehet, sőt kell, de nem állítom azt, hogy a jogfolytonosságon alkalmazott minden szakadás helyes. Hogy milyen lesz ötven év múlva a helyzet, azt nem lehet tudni. Nekünk azonban most kell a belső megnyugvás, nekünk most kell olyan megoldás, amely meggátolja azt, hogy kettészakadjanak a kedélyek.

Felkiáltás a baloldalon: Szuronnyal és börtönnel!

Apponyi Albert gróf: Óva intek mindenkit attól, hogy szuronnyal és börtönnel akarja biztosítani a hatalmat, mert soha nem lehet tudni, hogy mikor és kinek a kezébe kerül a hatalom és a fejever.

(Taps a baloldalon.) Ha rajtam állana, a főrendiház átalakításában én még radikálisabb volnék, de én tisztára a jogfolytonosság alapjára helyezkedem.

Felkiáltások a jobboldalon: Tessék javaslatot tenni!

Apponyi Albert gróf (emelkedett hangon a jobboldal felé):

En a jogfolytonosság alapján akarok demokratikus politikát, önök pedig forradalmi alapon reakciót.

(Nagy taps a baloldalon, nagy zaj a

Ház minden oldalán.) Csontos Imre és társai hevesen tiltakoznak Apponyi kijelentése ellen, mire egy hang a baloldaltól átkiált hozzájuk:

— Dózsa ivadékok!
Apponyi Albert gróf a zaj lecsillapultával folytatja beszédét: Az angol és francia példa az alkotmányba való betoldás forradalmi jellegét nyilatkoztatja el. A főrendiház az én fel-fogásom szerint gyökeres átalakításra szorul, de

a hatalom gyakorlására hivatott ideiglenes szerv mindent tehet, csak nem helyettesítheti, csupán ideiglenesen pótolhatja a főhatalmat, amely jelenleg szünetel.

Még a módosítások sem elégitenek ki. Miután a jogfolytonosság megsebzését látom a javaslatban, mely az alapvető jogszokást veszélyezteti, nem adhatom szavazatomat a javaslat mellett.

Apponyi Albert grófot a baloldal és a közép zajos ünneplésben és tapsban részesíti.

Nagy Emil egységspárti próbálta ezután mentagezni pártját Apponyi beszédével szemben. Nem csoda, ha Apponyi kis ellenfelének kis sikere volt felszólalásával. Nagy Emil a javaslatot természetesen elfogadta.

Az elnök napirendi indítványának elfogadása után az ülés 3 órakor ért véget.

A Petőfi téren szobrot állítanak a 3-as honvédek

A volt m. kir. debreceni 3-as honvéd és népfelkelő gyalogezredekben szolgált bajtársak vasárnap délelőtt egykori laktanyájuk tornatermében népes gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy emlékművet állítsanak fel. Régi óhaj ugyanis, hogy a világháborúban annyi áldozatot hozott és annyi véres dicsőséget szerzett ezrednek hősi halottainak monumentális emléket emeljenek, hiszen a debreceni 3-as honvédek és népfelkelők a háború legtöbbször vért és legfőbb emléget, dicső harcosai voltak.

A gyűlést, amelyen meghatározó látvány voltak a hősi halottak nagy számában megjelent özegei, Guha József ny. tábornok, a 3. népfelkelő ezred egykori parancsnoka nyitotta meg. Emelkedett szavakkal mutatott rá arra, hogy a hősök emlékének ápolása kegyeletlen kötelesség és hogy

annak a bajtársi érzésnek, amely a harcúton egykor összekötötte a 3-as honvédeket, most is, tekintet nélkül a pártpolitikai és felekezeti különbségekre, élőknek és halottnak kell lennie.

A nagy éljenzéssel fogadott megnyitó után a gyűlés egyhangú lelkesedéssel kimondta, hogy megalkotja az emlékmű bizottságot, mert dicső halottaikhoz és a 3-as honvédek múltjához méltó emléket akarnak emelni.

Fülöp Mihály ny. ezredes, az eszme lelkes propagálója tartott ezután beszámoló az előkészítő bizottság munkájáról. A belügyminiszter 1927. augusztus 15-ig engedélyezte az emlékműre a gyűlést, amit kiterjesztene az egész országra. Az adakozás részleteiben is történetik.

Méltó emlékművet akarunk, — mondta zugó helyeslés közt Fülöp ezredes — lehetőleg bronzból, ami örökre hirdesse sok ezernyi halottunk dicsőségét.

Ehez azonban sok pénz kell, 600—800 millió s ezért minden 3-as honvéd áldozatkészségére szükség van; remélik a város támogatását is.

Leles éljenzés követte Fülöp ezredes lendületes szavait s végül megalkotották az emlékmű bizottság választmányát a következőképpen:

Elnökök: Monte san michele Stadler István ny. altábornagy, a 3. h. gy. ezred első harctéri parancsnoka és Guha József ny. tábornok. Ugy-

PULLOWER
különlegességek
FRANK EDÉNÉL.

vezető elnök: Fülöp Mihály ny. ezredes. Jegyző: Bessenyei Gyula volt t. hadnagy. Pénztári bizottság: Balla Jenő ny. ezredes, Kóródy István és Kopasz Béla volt népfelkelő századosok, Horváth Antal százados gt. Bizottsági tagok: Zivuska Ferenc ny. ezredes, Molnár József ny. ezredes, Koszorus Ferenc ny. alezredes, Benkő János ny. őrnagy, dr. Szász Adolf őrnagy orvos, Bessenyei Lajos, Keppich Béla, Greiner Mihály, Ackermann Pál, Mayer Jenő, dr. Nagy István, dr. Békés Kálmán, dr. Ruzska István, dr. Zalai János, dr. Varga Lajos volt népfelkelő századosok, dr. Szenes Zsigmond százados orvos, Nagy Sándor és Kanabé De-

zső volt népfelkelő főhadnagyok, Szele György volt t. hadnagy, Mogyoróssy Gyula, Aszalós Imre, Györfly Imre, Tokay János és Bessenyei Gyula tiszthelyettesek. Kiss Ferenc volt nyilvántartó főmester.

A bizottság legközelebb már megkezdte munkásságát és remélhetőleg olyan eredménnyel, hogy nemsokára felállíthatják a tervezett nagyszabású emlékművet, amely Debrecennek is dísze lesz.

A 3-as honvédek a Petőfi teret óhajtják a szobor helyéül

és rövidesen ilyen irányú kérelmet intéznek a városi tanácshoz.

Debrecen város mégsem veszi fel a Speyer-kölcsönt

A pénzügyminiszterium nem teljesíti Debrecen követeléseit

Debrecen legutóbb tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlése, amint mi is hirt adunk róla, hosszas huzódzás után elhatározta, hogy a kormány által ajánlott Speyer-kölcsönből felvesz 2 millió aranykoronát, ha a kormány a kormány a következő feltételeket garantálja: 1. A kölcsönt egy összegben folyósítsák. 2. Az egy-egy évi annuitást ne tartsa vissza a Speyer bankház biztosítékul. 3. A kamatokat ne szeptember 1-től, hanem a kölcsön folyósításától kelljen

fizetni. A pénzügyminiszterium válasza most érkezett meg erre a határozatra s ebben tudatja a miniszterium, hogy egyik feltételt sem lehet teljesíteni, legfeljebb azt lehetne kivinni, hogy a kölcsönből 50 százalékot most, ötvenet pedig 2—3 hó múlva folyósítsanak.

A jog- és pénzügyi bizottság ma tárgyalta a leiratot és elhatározta, hogy ilyen feltételek mellett nem veszi fel a kölcsönt Debrecen.

Csapókert liberális tömegei jelenlétében avatták fel az olvasókör új zászlóját

Lencz Géza dr nagyszabású beszédben tett újból hitelt a szabadság mellett

Hatalmas tömegek keresték fel vasárnap délután a csapókeri olvasókört. Az esős idő ellenére ünneplő ruhás magyarok siettek a nagy eseményhez a környező telepekről.

A vezetőség számított is a nagy érdeklődésre és a táncterem és az olvasóterem közötti hármast üvegtetőt kivételre. Az emelvényt a nagyterem uccai vonalába helyeztette el, ezáltal az olvasó szoba és az előszoba közönsége is mindent jól láthatott, hallhatott.

Három órára már minden talpalatnyi hely el volt foglalva.

Az újonnan kifestett táncterem falait gyöngéd női kezek nemzetiszín girlandokkal, tölgyfalevelekkel díszítették. Az emelvényre virágokat helyeztek.

A falakon Kossuth Lajos képei és gipsz szobra hirdeti, hogy itt elevenen él a Kossuth-kultusz.

Az ünnepélyt Nemes Sándor vezetésével a Kossuth Dalkör Himnusz éneke nyitotta meg.

Ennek megtörténte után 12 magyar ruhába öltözött lány kíséretében behozták a nemzeti selyem zászlót, az emelvényen helyezték el, hol dr. Szabó Ferencné zászlóánya a magyar ruhás lányoktól körülvéve szintén helyet foglalt.

Dr. Várady Jenő, — a kör egyik alelnöke üdvözölte a megjelenteket. Röviden ismertette a zászlókészítés történetét.

Az ünnepély megnyitása után Kolozsvári Kiss László teljes papi ornatásban állt az emelvény elé és magas szárnyalású imát mondott, amit a közönség állva hallgatott meg.

Az avató beszédet dr. Lencz Géza mondotta — a tomboló vihar dacára — feszülten figyelő közönségnek. A magas szárnyalású, hazafias tüzeltől áthatott, történelmi vonatkozású beszéd, sok helyen élnék tetésnyilvánítást váltott ki. A beszéd bő kivonatát a következőkben adjuk.

MERINO
POSZTÓKERESKEDELMI RT.
LERAKATA
PIAC UCCA 49. TELEFON 968.
az őszi időnyre öltöny, felöltő, női kabát szövetek raktárra érkeztek.

Pullover különlegességek, gyapju harisnyák Kornfeld uridivatházában Arany-Bika épület.

Grünfeld S.
angol és francia női divatterme Péterfia-u. 19.

tént átalakulását s jellemzi a függetlenségi zászló harcosait, Thökölyt, Rákóczyt, míg aztán a nagymajtényi sikon lehanyatlak a zászló.

— A magyar nemzeti idealizmusnak még egy dicső korszaka van, mely Kossuth Lajos nevéhez fűződik, az ő szellemében készített 48-as demokratikus törvények a független Magyarország örökre érvényes alapelveit képezik.

— A függetlenségi eszme megvalósulását még nem értük el. A magyarságnak, mely egykor sok nemzetnek parancsolt, most úgy kell táncolnia, ahogy fújja, mert idegen nemzetre szállott szép országa. Érinti, hogy a 48-as demokratikus elvek nemhogy megvalósultak volna, hanem ellenkezőleg a már nyert jogok is szűkítették.

— Azt a függetlenségi zászlót avatja most a csapókeri olvasókör, mely a magyar nemzet évszázados küzdelmeinek kifejezője. Megvan felőle győződve, hogy hazánkat ismét csak a függetlenségi zászlóban kifejezésre jutó demokratikus elvek és a magyar nemzeti egység állíthatják talpra.

Ilyen értelemben kér áldást a zászlóra s kíván annak diadalt. (Lelkes éljenzés és taps.)

Ekkor Jámber Lajos lépett az emelvényre és elszavaltta ez alkalomra írt szép ódáját, amelyet lapunk más helyén közlünk. A közönség a szerzőt és előadót lelkesen ünnepelte.

Ezután a zászlótartó meghajította a zászlót, mire dr. Szabó Ferencné zászlóanya felerősített egy széles nemzetiszín szalagot s a zászlórudba elhelyezte az arany zászlószegyet a következő szavak kíséretében:

— A hit, remény és szeretet eszméjével helyezem fel e szalagot. Hittem az egy igaz Istenben, reménnyel Nagy-Magyarország feltámadásában és szeretettel a magyar népi iránt!

Majd kezdetét vette a szegbevetés. Az első szegét dr. Baltazar Dezső püspök megbizással az elnök helyezte el. Ő helyezte el dr. Magoss György polgármester, dr. Nagy Vince és neje, dr. Hegyemegi Kiss Pál és neje, Márk Endre stb. zászlószegét is. Személyesen helyezték el a szegét dr. Györky Imre, dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Lencz Géza stb. a közeletünk vezető férfiai közül. Majd a testületünk hosszú sora következett. Összesen több mint 300 darab szegét vertek be.

Dr. Szabó Ferenc elnök záró szavai után a Kossuth dalkör elénekelt a Szózatot.

A fényesen sikerült ünnepély után reggelig tartó tánc volt. Az egész ünnepély megrendezésének fáradságos munkáját a dr. Várady Jenő elnökléte alatt álló bizottság végezte.

Várady Szabó Sándor meghalt

Debrecen egész társadalmában mély részvétet keltett Várady Szabó Sándor halála. A köztiszteltben állott, tevékeny közigazdasági vezető férfiú 1862-ben született Debrecenben s iskoláit itt és Drezdában végezte. Külföldi tanulmányutjain széleskörű kereskedelmi szakismereteket és alapos tudást szerzett s ezt Debrecen egyik legrégebbi, legelőkelőbb kereskedő cégének élén, a Szabó Lajos fiait többszázados üzletének vezetésében már fiatalon érvényesítette. Tevékenyen működött Debrecen közigazdasági életében is, mint a Debreceni Első Takarékpénztár felügyelőbizottságának évtizedeken át volt tagja, koncilians egyéniségevel, jóvalis, talpig uri modorával pedig csak barátokat és tisztelőket szerzett magának.

Várady Szabó Sándor a közéleti munkásságtól a kommunálattól visszavonult. Az utóbbi időkben sokat betegeskedett, szivbaja volt s hétfő hajnalban csendesen elhunyt. Halálát özvegyén és három fián: Sándoron, Andoron és Györgyön kívül a kiterjedt Várady-Szabó, Bosznay, Vecsey, Ungler, Kardos és Fráter-családok gyászolják.

A temetés szerdán délután 3 órakor lesz a Nagytemplomból.

Balt...
az...
A ká...
alapj...
tatás...
guna...
Csen...
gyüleke...
Kollégia...
den táj...
romezen...
Debrecen...
ország...
tagjai...
magyar...
netében...
konferen...
s a gyű...
sága, na...
is felelt...
Dunántú...
letek el...
Hossz...
ki elhel...
fennálló...
Urísten...
reformá...
a „Pere...
gyüleke...
kollégia...
ven Him...
László p...
székre...
érezssel...
lekezeti...
pök hat...
szószeke...
tásu bes...
proficiáj...
„Ime a...
lünk, ha...
ket az é...
te kezde...
ki nem v...
néked, k...
mi nem...
amelyet...
A püs...
huzamot...
zött, aki...
kemencé...
a refor...
akik e...
Ha ez...
A kon...
Ezután...
lomhoz...
ahol a p...
folyt. A...
kész vité...
gal átköt...
leánya...
két végé...
és az Or...
készege...
menet él...
ban, szin...
Legjobb...
harisn...
kézim...
Beny...
Eladás...
Külföldi...

Baltazár püspök hatalmas beszédében védte meg a kálvinizmust az országos presbiteri konferencia vasárnapi gyűlésén

A kálvinizmus bejelenti igényeit a nemzet vezetésére történelmi jogai alapján — A 99 százalékban magyar kálvinizmus nem fogad el oktatást, vagy megrovást senkitől a nemzeti érzés tekintetében — Magunkhoz hívunk minden testvéri szívet, bármely fajhoz, osztályhoz, felekezethez tartozzék is

Csendes őszi esőben kezdett gyülekezni tegnap a református Kollégium udvarán az ország minden tájáról összegyűlekezett három ezer református presbiter, a Debrecenben első ízben összeülő országos presbiteri konferencia tagjai. Rendkívüli jelentőségű és a magyar református egyház történetében új utat nyitó volt az a konferencia, amelyre összegyűltek a gyülekező csoportok komolysága, nagyszerű rendezettsége meg is felelt a nap jelentőségének. A Dunántúl és az egyes egyházkerületek eklézsiáinak megjelent pres-

biterei külön, külön gyülekeztek és kiküldő egyházközségük nevét feltüntetve táblák alatt vonultak a Nagytemplomba, amelynek monumentális helyisége csakhamar szűknek bizonyult számukra. Hiszen a debreceni hívek is érdeklődtek a konferenciát megelőző istentisztelet után és így nemsokára több, mint 6000 hívő szorongott a hatalmas boltívek alatt. Nemcsak a padok, az átjáról is megteltek az ájtatos hívek seregével, akik között ott lehetett látni Debrecen református ársadalmának minden előkelőségét.

„A mi hitünk és vérünk is tiszta“

Hosszu időbe telt, amíg mindenki elhelyezkedett és felzengett a fennálló ének: „Jövel Szentlélek Uristen...“ és utána a szenvedő református nemzedékek ősi éneke, a „Perelj Uram perlöimmel“. A gyülekezet áhitatát elmélyítette a kollégiumi Kántus remek Beethoven Himnusza, amely után Juhász László putnoki esperes lépett a szószékre. Bibliát olvasott, majd mély érzéssel tele imát mondott. Gyülekezeti ének után Baltazár püspök hatalmas alakja jelent meg a szószéken. A püspök rendkívül hatású beszédének alapigéit Dániel profécijából vette:

„Imé a mi Istenünk, akit tisztelünk, hatalmas kiszabadítást minket az égő tüzes kemencéből és a te kezdeből, király, kivészen. Ha ki nem vészen is, tudodra legyen néked, király, hogy a te istenedet mi nem tiszteljük és az állóképet, amelyet te emeltél, nem imádjuk.“

A püspök prédikációjában párhuzamot vont a három szent között, akiket Nabukodonozor tüzes kemencébe akart dobni és

a reformáció mártirjai között, akik együttal a magyarságnak is mártirjai voltak.

Ha ezek az emberek nem lettek

volna — folytatta a püspök, — akkor ma nem zengene magyar szó és nem buzogna a magyar nemzeti érzés,

hanem a pápa és a császár csatlósa, Kollonich bíboros nyomában lenne egy Koldusország, — de nem lenne Magyarország!

Mielőttünk nem lebeghet más, mint a Szentírás sérthetelenségének és a magyar nemzeti érzésnek tisztasága, mert a mi hitünk és vérünk is tiszta.

Az istentisztelet után

a Gáiyarabok emlékoszlopához

vonult a hívők serege. Az emlékoszlopot remek beszéd kíséretében dr. Joó Gyula kecskeméti református jogakadémiai dékán koszoruzta meg.

A Bocskay szobor előtt

a Himnuszt énekelte el az ünneplő gyülekezet, majd Peleskey Sándor segédlelkész szavalta el Lampérth Géza Bocskayról szóló költeményét, Sütő Kálmán meggyászói lelkész mély érzésekkel tele megnyitó beszéde után koszorut tett a szoborra.

A konferencia a Kossuth uccai templomban

Ezután a Kossuth uccai templomhoz indult az impozáns menet, ahol a presbiteri kongresszus lefolyt. A menet élén palástos lelkész vitte a nemzetiszínű szalaggal átkötött bibliát, két oldalt két leányka tartotta a széles szalag két végét. Baltazár Dezső püspök és az Országos Református Lelkészegetesület vezetői haladtak a menet élén, utánuk négyes sorokban, szinte végeláthatatlanul a

presbiterek, kiküldetési helyüket jelző táblácaik alatt. A menet mindenütt az iskolák növendékeinek sorfala mellett haladt végig, amelyet nemzeti zászlók szegélyeztek.

A Kossuth uccai templomban kezdődött meg aztán a presbiter tanácskozása.

Délután félegy órára teljesen megtelt a Kossuth uccai templom az egybegyűlt presbiterekkel. A

tanácskozást közének vezette be, majd dr. Hetessy Kálmán Orle főjegyző mondott magasszárnyalásu imát.

Csikesz Sándor egyetemi tanár röviden üdvözli a megjelenteket. Előterjeszti javaslatát a megalakulásra és javasolja, hogy az Országos Presbiter Tanácskozás elnökének dr. Baltazár Dezső püspököt kérjék fel. A világi elnöki méltóságra pedig dr. Dégenfeld József konventi elnököt válasszák meg. Világi részről alelnöknek dr. Magoss György polgármestert javasolja.

Baltazár püspök nagy beszéde a kálvinizmus védelmében, a jezsuitizmus ellen

A tanácskozás egyhangulag, nagy éljenzéssel elfogadja az előterjesztést. Ezután feszült figyelem közepette dr. Baltazár Dezső elnök emelkedik szószékére:

Tisztelt országos ref. presbiteri szövetség!

Ebben az új tisztségben is, amelybe most emelni méltóztattak, ugyanaz leszek, aki eddig voltam. Alázatos szolgálja az Istennek, szerető testvére az embereknek, hűséges fia hazámnak és alkuvást nem ismerő harcosa, védelmezője és érvényesítője az általam megismert igazságoknak, amelyekre a Szentírás, magyar hazám története és az élet nagy iskolája tanít.

Ezeket az igazságokat

veszedelemben látom annak a sötét szellemnek az erőre kapása folytán, amit jezsuitizmusnak nevez a világ

s mely a bibliai ós, tiszta, szent kereszténységéből a középkor lelki törpeségére, erkölcsi alacsonyására próbálja átforgatni az úgynevezett katolikus kereszténységet csak azért, hogy a Krisztus által megvalósított és parancsolt szeretetbeli szolgálat helyére

a maga gazdagságát, hatalmát és uraságát állítsa oda.

Magamat is szorgosan óvóm attól és a legteljesebb erővel tiltakozom az ellen, hogy ezzel a jezsuita szellemmel az egész magyar katolikus társadalmat azonosítsuk.

Ez a társadalom a maga egészében sokkal egészségesebb és becstelenebb, semhogy meg ne találhatnánk vele Isten országának és hazámnak építésére a testvéri találkozóit. A pokol tüzeinek: az irigységnek, haragnak, gyűlöletnek fekete és vörös színű nemzetközi szitót tartjuk ellenségnek, akik földi hatalmuk és nagyobb uraságuk érdekének minden lelkiismeretfurdalás nélkül feláldozzák közös keresztény és nemzeti eszményeinket.

Ezeket az eszményeket megtevesztéssel a szájukon hordják, cselekedeteikben azonban megtagadják, megcsufolják, összetörik.

Nem tartom őket sem keresztényeknek, sem magyaroknak.

Ha kereszténynek volnának, lenne bennük őszinteség és szeretet. Ha magyarok volnának, nem idegen földi hatalom, hanem a magyar állam szuverenitásának elsőse után igazodnának. Ha így igazodnának, akkor nem mélyitnék, de nem is kezdték volna csinálni és nem csinálták volna meg a társadalomban a felekezeti szakadékokat és nem szolgáltak volna reá, hogy Csernoch hercegprímás — igen

ügyesen, — csak szakadékok mélyítéséért, mi azonban — igazságosan — a szakadékok csinálásának megkezdéséért és bevégzéséért is

hazaárulóknak minősítsük őket.

Kezdetül fogva óva intetem magyar kálvinista testvéreimet, hogy ezekkel össze ne elegyedjenek. Most már látják, hogy a velük való természetellenes keveredés milyen keserű kiábrándulásra és erkölcsi károsodásra vezet. Ideje van, hogy a csalfa álomból felébredjünk és mindent éles látással, súlyos felelősséggel, élő lelkiismerettel a magyar nemzeti érdek mérlegére vessünk.

Vallom, hogy nem a test, hanem a lélek minősége dönti el az ország életére tartozó kérdések vitáját. De hogy a haza előtt a fajiság felkinált területén se térjek ki, kijelentem, hogy

a magyar kálvinizmus 99 százalékában szinmagyar. Következésképp a magyarságból sem oktatást, sem bírálatot nem fogad el semmi néven nevezendő felekezettől, vagy párttól, amely tagjainak, sőt lelki vezetőinek, lelki kiszolgálóinak jelentékeny részében fajilag idegen, vagy legalább is vegyes, kétes és gyanús.

Mi, magyar kálvinisták, ha szinte számban kisebbség vagyunk is, azért a vezetésre és közéleti érvényesülésre való szabad igényt hazánk iránti hagyományos hűségünkben, szabadsághősökkel és vértanúkkal koszoruzott multunk érdemeiben, nagyobb világosságunkban, okosabb szabadságunkban, tisztább hitünkben, erősebb meggyőződésünkben szilárdabb és önzetlenebb elhatározásunkban, építőbb és áldozóbb világnézetünkben hordjuk. A vezetésre való individuális tehetség kiváltását különben sem a számbeli többség, hanem Isten ingyen kegyelme adja az embereknek, mint gondviselészerűen hazánk mostani kormányzójának is adta.

Ha a pusztá szám döntene, nem a sasok, hanem a verébek közül repülne ki a szabad levegő királya.

A magyar kálvinizmusban, akár történeti értékeit, akár mostani erőt, akár jövő hivatásának jelentőségét és felelősségét nézzük, van elég hatalom és méltóság, hogy magára maradván megoldja Istene és hazája oldaláról reá néző, szent feladatait.

Erre még biztatóbb a kilátás és remény, ha a magyar társadalomnak arra a részére nézünk és számíthatunk is, amelyet a magyar nemzet történetében olyan kötelezően és parancsolóan fénylő példák nyomain az osztály és felekezeti választó vonalakon felül emel nemzeti kötelességünk és egységünk utján a haza érdeke. Amint a nemzeti egység fontosságát Orsenigo Cezare pápai nuncius is a maga híveinek a katolikus nagygyűlésen lelkére kötötte.

Mi, magyar kálvinisták a tiszta evangélium igazságaival, azokra esküvésünkkel, azoknak szolgálásunkkal, azokért szenvedésünkkel s ha kell, odaáldozott életünkkel is a haza érdekeit szolgáljuk.

A magyar hazát és pedig a történeti határaival és jogaival egységes és egész Magyarországot sem a Máriaénak, sem a Káivinének, sem a Lutherénak, sem az Izraelénak, hanem a Krisztusénak és a magyarokénak tudjuk és akarjuk

és országos presbiteri szövetségünk szervezetét, lelkét, munkáját, küzdelmeit, egész életét ennek a célnak szenteljük oda.

A konferencia leirhatatlan lelkesedéssel fogadta a püspök beszédét. Már a beszéd folyamán is sürin hangzott fel a helyeslés és éljen, de most

elementáris erővel tört hi a lelkesedés és a presbiterek felállva éljenzték a püspököt.

Ezután az üdvözlések következtek. Török Imre esperes a református egy-

Legjobban és legolcsóbban vesz harisnyákat, kötött árut, kézimunka anyagokat

Benyáts Emilnél.

Eladás nagyban és kicsinyben. Külföldi és saját gyártmányok.

ÁTKÖLTÖZTEM
Piac u. 38.
számu házába Frisch Adolf ut
Hatvan ucca 4. sz. alatti műhelyből
DEBREGZENI LAJOS címfestő

SPIRA és BEREGI
BUDAPEST DEBRECEN
Legfinomabb bokavédő
minden színben
75000 és 125000 K.

házközség nevében üdvözlő a konferenciát és Baltazár püspököt mint a második Miliust köszönti. Dr. Magoss György polgármester Debrecen városa, Nagy József főgondnok a debreceni református egyház, Simka Ferenc Nemzeti Muzéumi könyvtáros a protestáns irodalmi társaságok, Muraközi Gyula a Hit és szolgálati mozgalom, végül dr. Csiba Sándor a Bethánia-egyesület nevében üdvözlő a tanácskozást.

A reformátusság senkit maga elé nem enged

A hithűségéről szóló deklarációt Csikesz Sándor dr. egyetemi tanár olvasta fel. Ebben az igaz Istent hívja tanuul a konferencia, hogy

a reformátusságnak örök, elvitáztathatatlanságát elsősorú joga van ősi, eredeti magyarsága megvallására s e tekintetben e hazában csak vele egysorban lehet jönni, vagy utána, de elébe senkit sem enged.

Valljuk, — folytatja a deklaráció, hogy a honfoglalás óta folytonos, örök magyarságunk és az első István óta folytonos, örök kereszténységünk legáldottabb erőt tisztultak meg Isten kegyelméből református vallásunkban úgy, hogy a pápas, egyház közporkorvégi, főben és tagokban megromlott volta miatt Mohács mezején sirbaomló népünket, Istennek a reformációban s kiváltságosan a magyar református egyházban megnyilvánított áldása támasztotta fel, tartotta meg és tarthaja fenn ma is. Boldogan valljuk meg, hogy a magyar reformáció hivatás s kiváltságosan

a magyar református egyházat, ennek gyarló és érdemellen tagjait választotta ki és magasztalt fel az Isten ingyen kegyelméből, hogy e földön a magyar haza, a magyar nyelv, magyar népműveltség, irodalom, tiszta kereszténység mind

„A magyarság zászlótartói mi voltunk, vagyunk, leszünk és maradunk“

Dr. Erdöss József, az ORLE ügyész

a magyar hazáról

szóló kiáltványt olvassa fel. Hisszük, — mondja a kiáltvány, — hogy miként Mohács után is, az Isten Trianon után a magyar református anyaszentegyházat akarja felindítani a porba tiport magyar zászló felemelésére s nemzeti misszióknak, elhivatásunk felszámolására. Nincs e világban többé nép, faj, egyház vagy szervezet, amely azt a mienket csak megközelítő joggal, sikerrel és hatással felvehetné és lobogtathatná. Mint a magyar haza legmagyarabb fia, kezünkbe vesszük e zászlót s e zászló köré és mellé hívunk e csonka hazában és ezen kívül is minden testvéri szívet, bármely fajhoz, egyházhoz vagy társadalmi osztályhoz tartozzék is. A magyarság zászlótartói és zászlóvivői mi voltunk, vagyunk, leszünk és maradunk.

Aki minket támad, az ősmagyság életerejét gyengíti, aki velünk nincs, ellenünk van.

Nemzeti zászlónk hármasszínű színeit nem engedjük egyszínűre festeni sem a clerikalizmus fekete, sem a bolsevisztizmus vörös színeivel. Országunk határain túl sem földi, sem lelki hatalmasságnak tartott tényezőkhöz csatlakozni irányításért nem fordulunk, mert ez a csatlakozás irányítás egyedül Isten ajándékából, Krisztus kegyelméből, a teljes Szentírásból fakadhat.

Csikesz Sándor református egyházi és irodalmi szervezetet sürget egy deklarációban, Szilágyi Béla, öcsényi lelkes országos református jöletli társulatot, Szabó Imre budapesti lelkes református árvaházak alapításáról terjeszt elő deklarációt.

A református iskolaügyéről szóló deklarációt Mocsary Béla egyházközségi tanító-képviselő terjesztette elő.

Herman Nándor
fehérnemű és nyakkendő készítő szalonja ideiglenesen
Hatvan-u. 31., udvarban.

Az üdvözléseket Baltazár püspök köszönte meg, majd felolvassa az üdvözlő sürgönyöket. A konferencia táviratilag üdvözlő Horthy Miklós kormányzót, továbbá a Budapestben betegen fekvő gróf Dégenfeld Józsefet.

Csikesz Sándor jelentést tesz az országos református presbiteri tanácskozás összehívásáról és előkészítéséről, majd következik a legfontosabb pont: tanácskozási deklarációinak előterjesztése:

mind a mai napig megmaradjon.

Hisszük és valjuk, hogy ha bajok és nyomorúságok között is, ha csonkán és vérzőn is, de él még a magyar Kárpáttól az Aldunáig s itt magyar szó hangzik, magyar szív dobog a véghetetlen irgalmu Isten cselekedete, a reformáció megtisztított kereszténysége által.

A gályarabokról

szóló deklarációt dr. Joó Gyula kecskeméti jogakadémiai dékán terjesztette elő. Nem kérhetünk, — mondta, — földi anyaszentegyházunk mostani sorára nagyobb áldást, mint a gályarab lelkészek és tanítók sorába lépő s hozzájuk méltó lelképást és tanító szereget s a pásztoraitól megfosztott és e szörnyű üldözések és próbáltások között az Ur Jézus evangéliuma mellett hiven megmaradt gyülekezetek és egyháztagokhoz hitben, áldozatkészségben és haláláig kitartásban méltó utódokat, gyülekezetekben és egyháztagokhoz hitben, áldozatkészségben s haláláig kitartásban méltó utódokat, gyülekezetekben és egyháztagokban gyárant. Ezt kérjük mely töredelemmel és fiui bizodalommal, anyaszentegyházunk sorsát intéző öröké váló Istenünktől.

Bocskay, Bethlen és Rákócziak emlékére Sütő Kálmán ORLE főjegyző terjesztette elő memorandumát.

főltt egyházunknak úgy a multban, mint a jelenben összehasonlíthatatlannul kimagasló érdemei vannak. — Amennyiben a jobban dotált egyházak vezetői és kormányzati pártolói nem igyekeznek előmozdítani a mi egyházunknak megfelelő anyagi helyzetbe juttatását, úgy nem tekintheti senki sérelmesnek, ha

a magyar református egyház vezetői és hívei elhárítják maguktól a felelősséget, ha a közvélemény az egyenlőség elvét, a többi egyházakkal szemben, az anyagi vagyoni és dotáció tekintetében, a mi egyházunk mértékéhez való lefokozás iránti mozgalommal akarna érvényesíteni.

Mi ezt a föllogást még minden erőnkkel visszaszorítjuk és bizalommal kér-

A debreceni érdekképviselők küldöttsége ma feltárta Lánccy pénzügyigazgató előtt az adósérelmeket

Békés Lajos iparkamarai alelnök tartalmas beszédben fejtette ki a kereskedelmi és iparkamara érdekeltségei súlyos panaszait — Lánccy pénzügyigazgató a sérelmek orvoslását ígérte

A debreceni kereskedelmi és ipari érdekképviselők küldöttsége Békés Lajos kamarai alelnök vezetésével mellettfőn délben megjelent Lánccy Gyula pénzügyigazgatónál, hogy a folyó évi általános kereseti adó kivételek sorsán a kereskedelmi és ipari érdekeltséget ért sérelmeket szóvá tegye és azokra orvoslást kérjen.

Békés Lajos kamarai alelnök adta elő tömör összefoglalásban és a helyzet nehéz voltának megvilágításával, hogy mik az érdekeltség kívánásai. Emlékeztette a pénzügyigazgatót arra, hogy

ő volt az, aki kérte, hogy ha valami panaszuk van a kereskedőknek és az iparosoknak, nyíltan özintén mondják azt meg neki.

Ez a panasz a folyó évi kivételek sorsán amiatt van, hogy

a beadott mérleg, nyereség-vesztés számlákat kivétel nélkül figyelembe nem vették, az egész vonalon becsléssel állapították meg az adóalapot, annak ellenére, hogy a keresetiadó szabályok a könyv tiszteletet írják elő elsősorban a bejegyzett cégek adóalapjának kidolgozásánál.

Csak ott van helye becslésnek, ahol a megtartott könyvvizsgálat a könyvvezetést megbízhatatlannak találta. Sok helyen előzetesen megtartották a könyvvizsgálatot, azok rendben voltak, mégis becslést alkalmaztak. Sérelmes, hogy a törvény által a kereskedőkre és iparosokra rótt kötelezettségek pontos betartását a legszigorubbán megkívánják, azonban,

amikor a törvény az adóalanyok ad jogot, ezt nem veszik figyelembe.

A törvény tiszteletének szellemében nőttek fel a kereskedők és iparosok, de törvénytiszteletet követelnek akkor is, amikor nemcsak az ő kötelezettségeikről van szó. Rámutat a debreceni piac nehéz helyzetére és régi évtizedes cégek pusztulására. Felhozza, hogy a rezszi költségek ma aránytalanul terhesebbek, mint a békeidőben voltak.

A forgalom a békebeli mérvet éri el, a terhek viszont a békebeliét jóval meghaladják. Ez nem vezethet jóra.

Az érdekeltség hidegvérűen fogadta a

jük az 1848. évi XX. törvénycikk hátsógondolat nélküli és tökéletes végrehajtását.

További deklarációkban a református sajtó támogatását határozták el, továbbá azt, hogy az országos református presbiteri kongresszus időnként ismét összeül, hogy megtárgyalja az egyház fontos és aktuális ügyeit.

A kongresszus után közebed volt. A kétezeröttszáz vendégpresbiter a város különböző vendéglőiben helyezték el.

Délután 5 órakor a Nagytelemban rendezett vallásos ünnepélyen, majd a Kollégium oratóriumában a Bethlen Gábor szövetség debreceni fiókjának alakuló közgyűlésén vettek részt a presbiterok, akik hétfőn a nyíregyházi Leánykálvineum felavatásán vettek részt.

kivételeket és nem csinál zene-bonát, mert bizik abban, hogy a panaszok orvosolva lesznek. Amikor a kamarának a memorandumát, mely részletesen és szakszerűen egybefoglalja a kívánásokat, átnyújtja, kéri a pénzügyigazgatót, hogy világosítsa fel az érdekeltséget arról, hogy a tudomások szerint most folyó felülvizsgálati eljárástól mit várhatnak?

Lánccy Gyula pénzügyigazgató válaszában kijelentette, hogy a beadott felebbezések a pénzügyminiszter rendelkezése alapján feldolgozzák és az elsőfoku kivételeket felülvizsgálják még az adófelszámolási bizottság munkába lépése előtt. Ennek során az érdekeltséget újból meg fogják hallgatni. A tévedéseket, a helytelen kivételeket a felülvizsgálat alkalmával új fizetési meghagyás kibocsátásával orvosolni fogják s aki ezzel sem lesz megelégedve, felebbezhet az adófelszámolási bizottsághoz.

Békés Lajos kamarai alelnök megköszönte az adott választ s reményét fejezte ki, hogy az nem lesz pusztában elhangzott szó, hanem valóság. Az adókérdésekben elismeri, hogy az embereket nehéz kielégíteni. De

egy kis simogatással többet el lehet érni, mint nehezen sujtó kézzel.

Az adómorált csak kölcsönösen lehet megteremteni és lankadatlan közös munkával elérjük majd azt, hogy az adófizetéseket más képet fognak mutatni.

A küldöttség tagjai a következők voltak:

A kereskedő társulat részéről Somossy László és Gaszner Géza, A Kereskedelmi Csarnok részéről Farkas Andor, A Baross Szövetség képviselőiben Weszter Béla, A Gyosz. képviselőiben és mint adóügyi referens dr. Diczig Alajos, A fűszerkereskedők egyesületének képviselőiben Gerstner Kálmán, az ipartestület képviselőiben Varjassy Imre, a Kökös képviselőiben Mándoki Ferenc.

— Elítélték Vámos ezredes rágal-mazóját. Horváth Lajos debreceni lakos, akit silkkasztásért elítélték és jelenleg büntetését tölti a debreceni fogházban, hétfőn délelőtt állt a büntető tanács előtt rágalmazással vádolva. Horváth ugyanis Tóth Gyula detektív előtt tavaly Vámos Béla ezredest reprodukálhatatlan kifejezésekkel szidalmazta. A tárgyaláson Horváth azt adta elő, hogy részeg volt és nem tudja, mit beszélt. A bíróság Horváthot nyolc napi fogházra és 100,000 korona pénzbüntetésre ítélte.

AUTÓSOK FIGYELMÉBE!
„REX” a tökéletes autóbenzin „REX”
a tökéletes autóolaj „REX”
Használja az Arany Bika előtti
„REX” töltőállomásunkat,
literenkint 6700 — korona. TTAC tagoknak, garagenak,
fuvarozóknak 6400 — korona.
„STEAU” KŐOLAJKERESKEDELMI R.-T. debreceni fiókja
Piac-utca 48. Telefon 13-23.

Csendes és Emmy
női divat szalon a
PIAC-UTCA 38.

HIRES

Zászló avatáskor

Irtá és a Csapókerti 48-as Függetlenségi Kör október 24-iki zászlóavatási ünnepélyén elszavalta:

Íj. Jámbor Lajos.

A köznapi robot szürke porából,
Sárból, melyben lelünk közönye
gázol,
A zászlóra nézzünk ma, emberek!
Mely szüzen ragyog bus fejtünk felett.
Zászlónkra, mely örök mementő

légyen:
„Ember, ne csak hitvány-magadnak élj!
Nézz fel néha rám is s kéz a kézben
Kövess! Rajtam az eszmény és a cél!”

Ah, mennyi szép selyem zászlót
emelnek
Itt és amott, Isten, kéklő egednek!
Mindgyökien himzett, éhes szavak
Es gyűlölet a szent igék alatt!
Ah, mennyi fehér zászló elpirulna,
Ha éreznék, hogy kik gyűltek alá:
Finom urak, kiknek csak lelkük durva
S céljuk: haszt-érdek és nemzet-halál.

Nem! A mi zászlónknak nincs s nem
lesz oka

Szégyelni minket s céljainkat soha,
Bár egyszerű, kérges, munkás-kezek
Lengetik még kis kunyhóik felett!
Es — bár bennünk mostohának érez
S talán le is néz a nemes város:
Mocsok nem freccsen fel szüzi

selyméhez
Csapókertünk bármily poros-sáros!...

Zászlónkon nem új divatos jelszavak
Röpködnek a borús őszi ég alatt;
A mi jeligenk ismert, régi, szép:
„Függetlenség s szabad testvériség!”
Szent eszmények, szádós magyar
vágynak:

Dózsa, Bocskay, Kossuth álmai...
Nem hasznolt lesnek, kik alatta állnak:
Érte haltak vértanuk százai!

A szent eszmény, melynek apák
hódoltak,
A fiakban él ma s élni fog holnap!
...Vad háboru évekig dulhatott,

Kertünk földjén bocskor tiporhatott,
Szédíthették uj elvek, forradalmak:
A régihez csak hű maradt e nép!
S ki jobb jövőt óhajt szegény
magyarnak,
Elszántan e zászló tövébe lép.

Elszántan, mert guny s rágalom a bére
Ki büszke „függetlenség” nevére!
— „Sutba ősi jelszavakkal!” —

mondják, —
Hisz független már e csonka ország!”...
— Ne higgyétek! Trónok hiába döittek:
Ujat ácsol ezernyi szolgál-had!
S az az egy is, mit e gyásos időkhöz
Köszönhetünk. — féltő, ábránd
marad!...

— „Egyenlőség, testvériség,
szabadság!...
Mily avultan hangzik — mondják! —
manapság!

48? ... Ah mily téves fogalom!
Megmutatá a két forradalom...
— Élő tehát korbács, bilincs és lakat!
S a hatalom — rajt parlamenti máz —
Nemzetmentés tisztes ürügye alatt
Régi és szent jogokat leigáz!...

Csapókert népe! — porba, sárba járó,
De szebb magyar tavaszra vágyva váró,
Ugy-e, te érzed, hogy nem elavult
Az elv, amit még nagyapád tanult!
— Ragadd hát e zászlót kérges

kezedbe,
S lobogtasd, míg csak érzed a halált,
S akkor is, örökségül, gyermekedre
Hogyd 48 hármassz szent jelszavát!

— Mit mondott a kormányról a
sajónémeti vendéglős? Hauer Dezső
sajónémeti vendéglős ez év elején a
vendéglőjében a Iranküggyel kapcsola-
latban olyan kijelentéseket tett, hogy
a kormány feltétlenül bűnös a hami-
sításban és ő adta a támogatást. A
vendéglős ellen rágalmazás címén in-
dult meg az eljárás és bekísérték a
debreceni ügyészség fogházába, ahon-
nan védőjének, dr. Fényes Jenőnek
kérésére a napokban a főtárgyalás
napjáiig szabadlábra helyezték.

— Jön: Faust.

LAUER IREN
nőikalap szajonja
Debrecen, Rákóczi-u. 9. sz.

— Ellopták Endrődy Miklós szín-
ész holmiját. Endrődy Miklós színész
tavaly a Csapó uccán lakott és amik-
or a szintársulat Egerbe ment, a la-
kásában hagyta hátra azokat az ér-
tekeit, melyekre nem volt szüksége az
egri tartózkodása alatt. Az egri sze-
zon végén nem maradt meg a szín-
társulat kötelekében és ezért holmi-
jait új tartózkodási helyére, Nyiregy-
házára akarta vitetni, de a ládait
debreceni lakásán feltörve találta és
legértékesebb tárgyait ellopták a le-
zárt ládából. Endrődy feljelentést tett
a rendőrségen, amely a legszigorubb
nyomozást indította meg az ügyben.

— Jön: Verrózsák Conrad Veidttel.

— Sulyos büntetést mért a bíróság
három szoboszlói buzatolvajra. Milák
Vince, Ványai Béla és Nagy József
hajduszoboszlói lakosok, akik lopás-
ért már több ízben voltak büntetve,
tavaly több hajduszoboszlói gazdál-
kodó kárára követtek el lopást, rend-
szerint terményeket lopva. A debre-
ceni törvényszék Jeney-tanácsa hét-
főn vonta felelősségre a tolvajokat és
tanúkihallgatások után bűnösnek
mondta ki őket és ezért Milák Vin-
cét két évi fegyházra, Ványai Bélát
egy évi börtönre, Nagy Józsefet pe-
dig hat hónapra börtönre ítélte.

— Jön: Faust.

— A sütők figyelmébe! Felhivom
a sütő szakosztály tagjait, hogy ma,
26-án délután 3 órakor az Ipartestü-
let tanácsstermében igen fontos ügyek
tárgyalására valamennyien pontosan
jelenjenek meg. Az elnökség.

— Takó Ferencről nem válik a fe-
lesége. Megírtuk, hogy dr. Takó Fe-
rencet áthozták román megszállt
területről és már be is fejezték ügyé-
ben a vizsgálatot. Az ügy rövidesen
főtárgyalásra is kerül. A napokban az
a hír terjedt el, hogy dr. Takó Fe-
rencről el akar válni a felesége és
beleegyeztet is kért az urától a vá-
láshoz. Felkérték bennünket annak a

RISKÓ BÉLA
angol és francia női divatterme
Gambrinus-passage.
Mérsékelt árak!

közlésére, hogy e híreknek semmi
alapjuk sincs.

— Jön: Verrózsák Conrad Veidttel.

— **Zenekedvelők Köre** első bér-
leti hangversenye október 26. —
Közreműködők Youra Guller (Pá-
ris). Nemtagoknak jegyek Méliusz-
nál.

— **Legjobb angol szövegetek** őszi,
téli időnyre legolcsóbban **Feldheim**
Dezsónél. Posztóüzlet: **Piac 67.** —
Urissabóság: **Piac 63.**

— Jön: Faust.

— **Legtartósabb** chamotte betétje a
Coburg kályhának van.

— **Legolcsóbban Szabó és Zenge-
vald** utóda Nagy József, Szent
Anna ucca 3. **rőfös- és rövidáru**
üzletében vásárolhat. Sely-
mek, szövegetek, kabátkelmék, fla-
nellek, barchentek, valamint női és
férfi divatfelneműek, keztyűk és
narisnyák nagy választékban kap-
hatók.

FÜLÖP ETTA
női kalapszalonya
Debrecen, Péterfia-u. 14.

— **Perpetuum és kalor kályhák**
raktára **Sesztina Lajos** cégnél.

— **Wertheim-kassza**, új, 2. számú
eladó. Pásti ucca 2. szám, II. emelet,
Simonnál.

— **Rába 7 személyes turaaútó**
50 lórós eladó. Értekezni lehet
Bikaszálloda felelelelet 15.

— **Őszi átmeneti és télkabát-
szövet különlegességek nagy vá-
lasztékban** **Feldheim Imre** posztó-
házában, **Kossuth ucca 6.**

— Győződjön meg, hogy a legjobb
kivitelű és legjobb minőségű folyton-
egő kályhákat **Coburgban** kaphatja,
csak **Kovács Gyula** vasüzletében,
Bika mellett sarkon.

— Jön: Verrózsák Conrad Veidttel.

— **Iskolapipók legjobbakk** **Alföldi**
cipőüzemben, **Piac ucca 72.**

20 havi részletfizetésre szállítjuk
igazolvánnyal ellátott ügynekeink
ulján is az egész világon legjobbnak
elismert **Singer** varrógépeinket. **Sin-
ger** varrógép részv. társ. Debrecen,
Piac ucca 79.

— **Tükrőgyártás, üvegsziszolász,**
kirakatok tükrözése. **Sipkovits,**
Sziv u. 14—15. Telefon 356.

— **Parlez-vous Francais?** **Barcelo-
na, Valencia, Valentine** stb. legújabb
sláger táncujdságok kottája és gra-
mofonlemezek kaphatók **Hegedűs** és
Sándor r.-t. zeneműkereskedésében.
Telefon 54.

BIRÓ
fest, tisztít, mos
Bika-udvar és Péterfia 30

SZINHÁZ

MŰSOR:
KEDD B) bérlet **TOSCA** (Hal-
mos János—Timár Ila).
SZERDA C) bérlet **AKACFA-
VIRAG** (Timár Ila fellépte).
CSÜTÖRTÖK D) bérlet **AKAC-
FAVIRAG** (Timár Ila fellépte).

Tosca — Timár Ila

A Csokonai-színház ma Timár Ilá-
val a címszerepben adta a Puccini-
operát és a telt színház azt bizonyí-
totta, hogy a debreceni közönség tudja
értékelni azt a kincset, melyet Timár
Ila énekművészetében bír. Forró, me-
leg sikere volt az előadásnak, Timár
Ilanak, akivel még jobban kitűnt a
társulat teljesítményének értéke.

Timár Ila gyöngéd, finom alkatu
Tosca, akiben azért izzó szerelmi szí-
nek lobognak és felfokozott drámai-
ság lüktet. Lírai vonásai és szerepé-

nek drámai ivelése megmutatják ben-
ne a kitűnő színésznőt, amilyen alig
van a magyar énekes színpadon. Hang-
ja ma is szárnyaló volt, zengő, csodá-
latos matéria, amely hallatlan vivő-
erejével, szinte szívünket érintve, mint
egy gyöngéd és simogató lehet suhan
végig a nézőtérén. A dirigens Szath-
máry és az együttes ma is a régi jó
volt. (H.)

Akáciavirág

A közönség izlése is kezd már he-
lyesebb irányba terelődni az operettel
szemben és a bécsi tucatgyártmányok
helyett szivesebben fordul a finomabb
szövesű munkák felé, a magyaros le-
vegőjű darabokat pedig a drámai szin-
padon is igen nagy rokonszenvvel fo-
gadja. Ezért volt szerencsés ötlet,
hogy két tehetséges fiatal író, **Meskó**
Barna és **Hubay Kálmán** Mikszáth
Kálmánnak kedves, aranyos derűjű el-
beszélését, Az eladó birtokot drama-
tizálta és hogy Fráter Loránd drámaival
daljáték lett belőle. A színpadi átdol-
gozásban is megmaradt a Mikszáth-
novella hamvas bája, friss üdésége,
mert a szerzők helyes érzékkel óva-
koddak minden olyan mesterkelt fo-
gástól, amely megbontotta volna a dal
játékának ezt a finom hangulatát.
Gyöngéd, meleg színekkel bővelkedik
az Akáciavirág, a közvetlenség ereje,
zamata van benne s enyhe romantikája
megfogja a szíveket. Epen úgy, mint
Fráter dalai, amelyek szinte kinál-
koztak ebbe az ép, tiszta szövegbe. Az
idő múlásával még csak nyertek ezek
az őszinte érzelmességű dalok, tűzük
csillogóbb lett és romantikájuk elmé-
lyült, úgy hogy a daljáték egy lett
világ fájdalmasan édes illatát hinti
szét a nézőtérén.

A Csokonai-színház előadásának kö-
zépontjában Timár Ila áll. Lírája
mélyről jött, megragadóan őszinte és
finom. Hagyta a szíveből kinőni a sze-
repet, szépen, színesen, mint egy virá-
got; gyöngéd, friss és törekenyen bá-
jos; tökéletes illuziót ad játékban,
pompás szopránján pedig szívetli teli
énekeli a dalokat. **Krompachi** férfias,
rokonszenvesen uri, terjedelmes teno-
rális baritonja szépen zeng. **Szigeti**
Jenő bensőséges, drámai erővel és ke-
délyes közvetlenséggel teljes **Körmö-
czye** kitűnő, Halassy néz és
kedves humora távlatot ad a figurá-
nak, **Tamás Benő** karrikatúrája jól
sikerült, **Szabó Gyula** epizódfigurája
markáns, harsány akcentusú, **Virág-
hát** mértéktartó; ügyes és kedves **Ti-
már Kató**, **Szathmáry Endre** zeneka-
ra jó.

A közönség meleg rokonszenvvel fo-
gadta a darabot és többször a lámpák
elé tapsolta a szereplőket is. (bl.)

A színházi iroda hírei:

Ma B) bérletben **Timár Ila** és **Hal-
mos János** felléptél:
TOSCA.

Holnap, szerdán C) bérletben
szombatig bezárólag minden este a
legnagyobb sikerű daljáték
AKACFAVIRAG.

Holnap, szerdán délután
CIGANYBARÓ (Ifjúsági előadás)
Kezdeté kivételesen fél 3 órakor!

A fejfájást

nem ismerem többé.
Segítségét találtam és
hű maradok hozzá.
Ha a fájdalomnak
legesekelebb felét
észre ve-
szem, azon-
nal beve-
szek a pá-
rallan
Bayer-
féle

Aspirin-tablettákból
és a fájdalom, melletti
jelenkezett volna,
elfűnik. De csak
valódi Bayer-fele
tablettákat hasz-
náló eredeti
csomagolásban
és zöld papírszalaggal.

AKÁCFÁVIRÁG
 Halasiné (Zsuzska)
 Timár Ila, (Erzsike)
 Krompachi István (Miska)
 Szécsi Jenő (Péter bácsi)
 Tamás Benő (Plange)
 Szabó Gyula (Kártony gazda)
 Virágháthy Lajos (Ferkó)
 Károlyi Vilmos (Szurina)

Több százan nem jutottak jegyhez az Akácfa-érem bemutatóján!

Mozgósínházak:
 Kedd:

VIGSZINHÁZ: Két sláger egy előadásban: I. Az ördög cimborái, Dr. Collin kalandjai 8 felvonásban, a főszerepben Ossi Oswald. E vigjáték nem szükkölködik komoly drámai momentumokban sem, amelyek nagyban emelik a darab értékét. A rendkívül mozgalmas cselekményű filmben Ossi Oswald művészi ügyességgel irányítja annak szüddületes tempóját. II. A világégés, egy halálos szerelem története 7 felvonásban, a főszerepben Blanc Sweet. A First National e legújabb attrakciója, amely valódi amerikai termék, ahol a darabnak megnyugtatóan kell végződnie. A film így is bővelkedik megrázó jelenetekben, amelyek azonban bőven tartikva vannak humoros jelenetekkel. A főszereplők művész játéka megérteti velünk azt a hatást, amelyet a Világégés mindenütt aratott.

APOLLO: Két sláger egy előadásban: I. Férjfogás Texasban, vadnyugati történet 6 felvonásban, a főszerepben Art Accord, a lovával és kutyájával. Art Accord, aki már egyenlő művész társa Tom Mixnek a cowboyfilmekben, a Férjfogásban nemcsak lovas bravurjai és utólrhetetlen trükkjeivel ér el hatást, hanem pompás színjátékával is, amely a legjobb érzést váltja ki a nézőből. II. Az aranyiszívű mostoha, dráma 8 felvonásban, a főszerepben a Két csavargó főszereplője: Jean Forrest. Ez az érzelmes történet olyan élethűséggel van megalkotva, hogy még a szkeptikus nézőnek is könnyet hoz a szemébe. A filmben játszó gyermekek is oly elsőrangúak, hogy nyugodtan és jogosan helyettesíthetők a már meg-nőtt Jackie Coogant.

Jönnek: Egy asszony, két férj és Az ucca királynője.

SPORT

Az országos eső megakadályozta a mérkőzések végjátásását

A napok óta tartó esőzés a vasárnapi sporteseményeknek sem kedvezett. A kora délutáni órákban még ragyogott a napsugár, a mérkőzéseket megkezdtek, de játék közben olyan zuhogó eső keletkezett, hogy a mérkőzések folytatásáról szó sem lehetett.

Debrecen egyetlen sporteseménye a Boesckay-Pesterzsébet mérkőzés volt, de csak egy félidőt sikerült lejátszani, ameddig a Boesckay vezetett 1:0 arányban Frenkel góljával. A Boesckay csalársora gyengén játszott, csak Frenkel bemutatkozását kísérte siker. A halvesor és védelem, különösen Hübner jó munkát végzett. Gyatra és rosszindulatú bíró volt Fodor Endre.

Nviregyházán a DTE-NyKISE mérkőzés 0:0, Kisvárdán pedig a DEAC-KSE mérkőzés 1:0 arányban szakadt félbe. Berettyóújfaluban a

Fischer Adolf és fia szövetei jók olcsók divatosak!

végig szakadó eső ellenére is befejezték a mérkőzést, amelyet a BUSE csak nehezen nyert meg 2:0-ra a KIKSE ellen. A fővárosban a Ferencváros-Vienna mérkőzés 2:2, a Hungária-Vasas (barátságos) 2:0 arányban végződött. A többi mérkőzés elmaradt.

KÖZGAZDASÁG

A készáru piac szilárd, a határidőpiac lanyha

A határidőpiac árfolyama: októberi buza 398, novemberi 396-95-98-95, zárlat 395-96, márciusi 431-33,5-28, zárlat 428-29, májusi 432-34-28, zárlat 429-30, októberi rozsban nem volt kötés, márciusi 331-35,5-23, zárlat 332-33.

Hivatalos árfolyamok: tizavidéki buza 385-400, felőtizai 382-397,5, rozs 297-300, árpa I. 235-245, közepes 230-235, felvidéki sörárpa 290-325, más 270-300, köles 180-190, zab I. 215-222,5, közepes 205-210, tengeri 250-255, repce 570-580, korpá 160-162,5.

A mai valutaárfolyamok. Angol font 345650-347650, Beiga frank 1965-2045, Cseh korona 2109-2119, Dán korona 18855-19315, Dinár 1250-1263, Dollár 71125-71525, Francia frank 2175-2255, Hollandi forint 28475-28625, Lengyel zloty 7840-8640, Lei 391-405, Leva 513-520, Lira 3150-3230, Német márka 16946-16986, Osztrák schilling 10044-10088, Norvég korona 17860-17910, Svájci frank 13770-13820, Svéd korona 19045-19105.

A budapesti sertésvásár. A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3600 sertést. Eladtak elősúlyban kilogrammonként könnyű sertést 16-16,500, közepes 16,500-17,200, nehéz sertést 17-17,600 koronáért. A vásár irányzata élénk.

Iparművészeti kézimunka szalon!
 Lámpaernyők, függönyök, ággyterítők, diványpárnák stb. művészi készítése.
BURGER ERZSI
 Dégenfeld-tér 10., I. em.

Épület- és bútortvasalások, fournérok
Bészler Lajosnál
 Széchenyi-u. 2.

Női és leányka kabátok
 legolcsóbban Reich Testvéreknél
Apolló divatház
 Piac-utca 67. szám.

GYENES ANTAL
 központi fűtés, vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezés vállalata
DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27. TELEFON 9-37.

Dr. LÁNG SANATORIUMA

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 39. SZ. ALATT
 Telefon 574 és 534

Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, ideg- és belgyógyászati betegek részére. Legmodernebb felszerelés. Műtőterem, orvosi laboratórium, Röntgen-laboratórium, Diathermia, Franklinisató, Elektromágnes, Radiolux, négyrekeszes villanyfürdő, lényfürdő, Quartzfénykezelés. Elsősztályú ellátás. Napi ápolási díj, amelyben lakás, koszt, ápolás és orvosi felügyelet bentfoglaltatik: közös szoba 6, külön szoba 8 és 10 aranykorona. Diétás konyha. Szabad orvosválasztás.

Külön szülőosztály.

Tisztviselők! Munkások!

Ha jó és olcsó ruhában akának járni, okvetlenül keressék fel a

Tegdes Károly Utóda

céget, (Csapó-u. 8. sz. alatt)

ahol a következő rendkívül kedvező árban vásárolhatnak

- Férfi hosszú téli kabát, sálgallerral . . . 700,000 K-tól
- Férfi almeneti kabátok 500,000 "
- Férfi téli kabát . . . 250,000 "
- Férfi öltönyök . . . 380,000 "
- Férfi öltönyök . . . 300,000 "

Öltönyök méret után 450,000 K-tól.

Kedvező részletfizetési feltételek

FESTÉKEK

a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletében
 PIAC-UTCA 10., álkával szembe

Mignon
 csemege beszerzési forrás

Nem üres reklám!

Háló és ebédlő berendezések, sodrony, matrac, hencserek, ebédlő és futó szőnyegek és mindentelő kárpitos cikkek olcsó árainról tessék meggyőződni.
FENYVES, bútort- és szőnyegáruháza Kistemplomnál.
 Bútorok részletre is.

Párisból

a legújabb, Magyarországon eddig nem ismert **Henna-készítmény** megérkezett. **Barna szín** minden árnyalatban, vöröses árnyalat nélkül. Kizárólag **KOMÁROMINÉ** hölgyfodrász szalonjában Arany Bika-bórház.

Urnak Parasztnak egyformán használ a valódi dr. **SZELÉNYI** féla

Talizmán sósborszesz

a legbiztosabb hatású, legerősebb és legolcsóbb egészségépítő háziszser.

Mindenütt kapható.

Gyártja: Dr. **SZELÉNYI ÁRPAD** vegyészeti művel **DEBRECEN.**
 Próbálveg 13,500. Középvég 38,000. Nagyüveg 75,000 korona.

Debrecen, Piac-utca 79.

Felveszünk

női és férfi munkacseréket fix és magas jutalékkal üzletszerzői minőségben.

TURUL

Magyar Országos Biztosító Intézet R.-T. vezérigazgatója

Piac-utca 42.

Jelentkezni d. u. 4-6-ig.

Ezüstözés, nikkelezés, csiszolás, fémek színezése

Földvárinál,
 Széchenyi-u. 55. Telefon 168.

Legújabb őszi és téli angol szövetek

megérkeztek nagy választékban

MORGENSTERN MANÓ

uridivat szabósága
 Piac-utca 26., Gambrinus átjáró.

Lipcsei összeköttetésem

révén győződjön meg árain és áruimról

ADLER szücs
 Batthyányi-u. 2.

Megjelent

a legjobb magyar rádió-könyv!

A Rádiótelefon

eiméleti és gyakorlati ismertetése.

Rádió amatőr kézikönyv.

IRTA: **MOLNAR JÁNOS**

okl. gépészmérnök.

Teljesen átdolgozott 3. kiadás.

336 oldalon, 300 ábrával.

Ára 7 Pengő = 87,500 K.

Kapható: **Hegedüs és Sándor rt.**

könyvkereskedésében, főposta mellett

Telefon 54.

Aki a rádiókészüléket megismerni, készüléket beszerezni, felszerelni és helyesen kezelni óhajtja, ezen könyvet nem nélkülözheti!

Salgótarjáni gyártmányu

„KALOR“
folytonégő kályhák
gyári lerakata
Sesztina Lajos
vaskereskedésében.

SCHÖN SÁNDOR kezi-ü., kőzet- és
érvényes mészertára
DEBRECEN, PIAC-UTCA 14. (Csapó-utca szög) — Telefon 11-55.

ÁRJEGYZÉK:

Kutyabőr női keztyű gombos	K 100.000.—
„ „ „ csattos	„ 110.000.—
„ férfi „ gombos	„ 110.000.—
„ „ „ csattos	„ 120.000.—
Glagé női keztyű gombos	„ 100.000.—
„ „ „ tűzőtt	„ 120.000.—
Mosható szarvasbőr, minden színben	„ 150.000.—

WEISZ FERENCZ asztalosmester
Fürdő-utca 4. Bejárat közvetlen a Margit-fürdő után
készít elsőrendű műbutorokat, egyszerű butorokat, irodai-
és üzletberendezéseket, épület-asztalos munkákat. **Telefon 10-89.**

Valódi salgótarjáni és elsőrendű

porosz szenet

szállít bármely mennyiségben házhoz a
Schuschitzky János és Társa cég
Debrecen, Szent Anna-utca 7. sz. Telefon 12-48, 12-62.

Uj üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a t. vásárló közönséget,
hogy a **Szent Anna-utca 1. szám alatt** meg-
nyitott **rőfös és rövidáru üzlet vezetését**
átvettem. Az üzlet teljesen új árukkal felsze-
relve a lehető legolcsóbb napi árak mellett áll a
t. közönség rendelkezésére.

Teljes tisztelettel
SZABÓ JENŐ,
a Szabó és Zengewald cég volt baltagja.

Hrabéczy
FEST ♦ ♦ MOS ♦ ♦ TISZTIT

Széchenyi utca 18.

Telefon 323.

Korvin Aruház Farkas László és Társa

Ferenc József ut 65. — Telefon 12-78.

ŐSZI UJDONSÁGAINAK LEGUJABB ÁRJEGYZÉKE:

Női velour kabát minden színben	500,000.— K-tól
Ugyanaz szőrmegallér és kezelővel	600,000.— „
Posztókabátok, fekete, sötétkék, kávé es zöld szinben	450,000.— „
Ugyanaz szőrmegallér és kezelővel	550,000.— „
Gyermek kabátok minden színben	350,000.— „
Női, férfi, gyermek divat kötött kabátok és pull- owerek	120,000.— „
Sheviotok, puplinkó intézeti formaruhára	50,000.— „
He-Ga harisnyák minden színben, látyol, flor és mousselin minőségek, rendkívül tartós	30,000.— „
Francia selyemharisnyák minden színben	120,000.— „
Ruhabársonyok minden színben	150,000.— „
Kalapbársonyok 18 színben	55,000.— „

NAPONTA VALTOZÓ KIRAKATAINKBAN UJDONSÁGOK!!!
Állandó selyemvásár! Divatszövedék!!! Ocassiók!

Kovács Gyula

tűzifa és szénkereskedő. — Telefon: 464.
Állandóan a legszolidabb árban beszerezhető
öles és aprított tűzifa
tölgy és bükk anyag.
Debrecen, Károly Ferenc József ut 18b. István-malommal szemben

APRÓ HIRDETÉSEK**VÉTEL****HÁZAKAT,**

földeket, lakásokat adhat, vehet
Samu ingatlanforgalmi irodájában,
Piac 41. 2321

Patkányfogó

kutyát keresünk azonnali megvé-
telre. Cim a kiadóban. 2448

ELADÁS**Eladó mozi,**

péksütőde, fűszerüzlettel, 8 szoba,
fürdőszobák, továbbá mellette 3
szobás családi házzal, **Budapest**
mellett, azonnal, egymillióval
átvehető, hátralék tíz év alatt tör-
leszthető. Dezső, Nyomtató 12.
2441

Kalap-

és kalapanyag újdonságaink meg-
érkeztek, legolcsóbb árban kapha-
tók. Filckalapok 90,000-tól „Bel-
városiban”, Kossuth ucca 26. 1212

„Bélyegotthon“

Füvészkert ucca 14. Külföldi bé-
lyegek 1 fillértől. Bélyegalbumok
60 fillértől kezdve kaphatók. 2427

Száraz

tűzifa, porosz köszén legolcsób-
ban Grünfeldnél, Csapó ucca 16.
Telefon 982. 1200

NŐI

és férfi harisnya már gyári árban
beszerezhető Mayernál, Simonffy
ucca 1. 480

Gyorsjáratu

2 tonnás teherautó jutányosan el-
adó vagy 4—5 tonnással elcserél-
hető. Hungária Hengermalom RT.
1210

Prima

90-es kátrány fedéllemez még kapha-
tó. Hungária Hengermalom RT.
1211

Tűzifatelep,

teljes fűrészelő és aprító beren-
dezéssel, szinnel, irodaépülettel,
összes részvényeivel adósságmen-
tesen eladó. Cim a kiadóban.
2381

ANTIK

szalon bőr mokett garnitúrák el-
adók Szántó Zsigmond butorke-
reskedésében, Színházi átjáró.
2140

TENGERI CSUTKA

bármily mennyiségben kapható
rendkívüli olcsó árban. Közraktár,
Híd ucca 16., Gázgyárral szemben.
1938

File-

és bársony kalapok, valamint ala-
kítások olcsón szerezhetők be —
Matta Anna, Csemete ucca 10.
2134

Autogénheggesztést,

géplakatos munkálatokat jutányo-
san készít Ehrenreich, Arany Já-
nos ucca 37. 1257

Kalapok

divatbársonyból 120,000, gyermek
bőrkalapok 50,000. Alakítások leg-
olcsóbban Belvárosiban, Kossuth
ucca 26. 950

Fenyő Sándor

uriszabósága, Piac 26. Elvállal
mindenféle férfiruha készítését.
2442

WERTHEIM KASSZA

uj, 2. számú, eladó. Pásti ucca 2.
szám, II. emelet, Simonnál. 1210

SENET

fűtésre csak berenteit használjon,
teljesen szagtalan, salakmentes,
legégszerűbb sparheltben is első-
rangban ég. — Házhöz szállítva
q-ként 42,000 K. Telefon 13-47.
1471

Bíró

ruhafestő plüssjeje és gouvrirozása
áll a legjobban. Bika-udvar és Pé-
terfia ucca 30. 2154

Manikűröztesen

a Parfümerie Ikonában, Degenfeld
tér 2. Egy manikűr 5 ezer korona,
elsőrendű munkaerőkkel. 100 ezer
korona vásárlásra ingyen manikűr
bérletet adunk. 2236

Férfi,

női gyapjuszövedek télikabátokra és
öltönyre legolcsóbban: Kupfer, —
Kistemplombazár. 2003

Facementtetők

javítását szakszerűen végzi Lu-
kács Vilmos és Testvére, Debrecen,
Hatvan u. 7. 2308

Férfi sárcipő,

teljesen új, eladó. Cim a kiadó-
ban. 1240

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándokinál, Arany János ucca
13. 199

Paplanvarrodámban

készülnek a legmodernebb papla-
nok, pehellyel, gyapjuval, vattával
töltve. Megrendelések, frissítések,
áthuzások gyorsan és jutányosan
készülnek. Kész árak állandóan
raktáron. Kereskedők részére is
jutányos áron. Debreceni Lajos
paplanvarroda, Kossuth ucca 11.
Üzlet Sas ucca 4. 239

Szörmeárúk

nagy választékban, kész és feldol-
gozatlan állapotban jutányosan
beszerezhetők. Szörmebundák át-
alakítását legújabb divatlap sze-
rint elvállalja Kővári szűcsmester,
Piac ucca 42., Pannónia-udvar. —
973

Sírkövek

műköből, termésköből olcsón kapha-
tók Debreceni Műkögyárnál,
Fürdő ucca 2. 452

MÉRLEGJAVÍTÁS,

hitelesítési kötelezettséggel, legol-
csóbban Zsák ucca 11. ujonnan lé-
tesült Garai-féle mérlegműhelyben
(Hatvan uccai reáliskolától 3 perc)
2417

Mindenféle

szörmeárúk nyersen és készen leg-
olcsóbban beszerezhetők Altman
szűcsnél, Miklós ucca 22. 914

Aromás, zamatos kávé

Király üzletében a vevő előtt pör-
kölök Degenfeld tér 11. szám. 2016

Berzékí fotóbörze

fényképező gépet elad, vesz, cse-
rél, lemezeldadás darabonként is.
Piac ucca 38., az udvarban. 2262

MOSKOVITS JÓZSEFURIDIVAT SZABÓ
HATVAN-UTCA 5.
Valódi angol szövetek nagy raktára.Fenyő Sándorné,
Piac 26. Elvállal mindennemű fe-
hérművarrást legjobb kivitelben.
2443800 ezer korona
havi koszt (fizetni lehet hetenként
15) Goldstein étkezdében, Piac u.
19. Ebéd 20 ezer korona. 2371Legmodernebb
ebédlőket, hálókat, szalonberen-
dezéseket, valamint épületmunká-
kat olcsón vállal Bakó műasztalos
Kossuth ucca, Kardos-ház. 463Tüzipa
és szén legelőnyösebb beszerzési
forrása Erdélyi tüzipa behozatali
rt. Telefon 12-50 és 10-93. 452Filc-
és bársony kalapok olcsón szerez-
hetők be. Matta Anna, Csemete
ucca 10. 1138Kézimunkához
Congre, Canava, Tussor, opál,
chiffon és lenvásznak olcsón kap-
hatók Szilágyinál, Széchenyi u. 1.
2364FILCKALAPOK
110 EZER KORONÁÉRT LEGFI-
NOMABB MINŐSÉGBEN A KA-
LAPÜZEMBE, PIAC UCCA 9.
701Sok pénzt megtakarít,
ha ruháit, bőrbutorait és szőrméit
Földes festékeivel festi, aki telje-
sen díjtalanul szakzerű utasítást
is ad. Hatvan ucca 11. 2166Lusztig
asztalos, Deák Ferenc ucca 10. —
Vállal műbutorokat, üzleti beren-
dezéseket. 581Eladó
házhelyek, fajalma, vaskályhák,
ajtók, ablakok. Telegi 12. 2406Varrógépek,
Central Bobbin, kétmillió koroná-
tól, havi kétszáz ezer koronás rész-
letre már kaphatók. Javítások leg-
olcsóbban. Keszler, Széchenyi u.
1. 1204Olcsón
vehet hócipőt Emerich Samu cég-
nél, Csapó ucca 7. 1203Filé
csipkéket, függönyöket legszeb-
ben, legolcsóbban készítünk. Fű-
vészkert ucca 12., II. emelet. 2407Varrógépeket
szakzerűen javítanak Molnár
Testvérek műszeresek. Telefon
7-27. Nagytemplomnál. — Cégre
figyelni! 2252Műhímezés,
gépszurozás, endlízés, zsebkendő
aszurozás Nagy Gyulánál, Bika-
bérház. 2267Pénztárcát.
retikült, bőrbondt jót csak Feuer-
mann bőrbondsnél vehet. Piac u.
44. 3190Női
és férfi kalapok nagy választékban
kaphatók Nagy kalaposnál, Szin-
házi átjáró. 571Személyautó.
fuvarozást vállalok jutányos árért.
Arany János ucca 37., Ehrenreich.
1219Paplangombok
olcsón kaphatók Barcza paszomá-
nyosnál, Degenfeld tér 3. 2042**Butorkiállítás!** Halók, ebédlők, uriszobák és minden-
féle butorokat legjutányosabb árban
szerezheti be Lefkovits butorházban, Ref. úspöki palota.Bessemer
és Lutz-lakkgyárnak összes gyárt-
mányai állandóan raktáron Weisz
festékkereskedőnél, Hatvan u. 8.
456Konyhák,
kályhák, csövek és mindenféle va-
salások olcsón beszerezhetők Ba-
kos vaskereskedésében, Csapó u.
88. 1941Párisi
legmodernebb rendszerű arcápolás
„Terka” kozmetikai intézetben,
Piac 72. 2376Vásárosoknak
kitűnő vásári portékát kiadok. —
Földes, Hatvan ucca 11. 2167Csapó ucca 67.,
Bálint József asztalos ajánlja saját
készítésű butorait. 2005Teherautó
egy tonnás, olcsón eladó. Erzsé-
bet ucca 28., Neuländer kocsigyár.
2409Ha jó cipőt
akar venni, Grünwaldhoz kell
menni, Sas ucca 4. 2365Diványok,
hencserek, matracok készen kap-
hatók Glattstein kárpitosmester-
nél, Püspöki-palota. 2040Szegei paprika
különlegességek nagy raktára. —
Lindenfeld, Degenfeld tér 7. Tele-
fon 79. 2361**Varrógépek részletre**
ROSENBERG és HAMMER, Piac-utca 8. sz.Gyapjufonalak
kendőhöz, perzsa és szmirnához,
kelimhez nagy választékban, ol-
csón Szilágyinál, Széchenyi u. 1.
2364Takarékfűtőhelyeket
legjobb kivitelűeket készítenek és
és felelősséggel legolcsóbban kap-
ható Széchenyi ucca 6., lakatosnál.
2152Magánjáró
cséplőgarnitúra olcsón eladó, —
Weinberger fatelep, Böszörményi
ut 2. 2164Montírozást,
függönyök, terítők stb. összeállítá-
sát olcsón végzi Szilágyi Lajos
kézimunka és műhímező, Széchenyi
ucca 1. 2363Molnár Oszkár
műszerész csak az udvarban ke-
resse. Kálvin tér 4. Telefon 13-33.Francia,
angol illatszerek, pipere cikkek ol-
csón a „Parfümerie Ilona”-ban, —
Degenfeld tér 2. 2235Cementlapok,
betoncsövek, kutgyűrűk legolcsó-
bban beszerezhetők Lukács Vilmos
és Testvére cementárúgyárában,
Debrecen, Hatvan u. 7. 2308Jóminőségű
csertéglá és cserép kapható Tóth
és Sebestyén Kishegyesi uti téglá-
gyárából. Az eladást eszközli a
Debreceni Műkőgyár rt., Fürdő
ucca 2. Telefon 10-93. 452Lószerszámokat,
börpuhító és tisztító szereket leg-
olcsóbban beszerezheti Hunyadi
ucca 13., vitéz Nagy Béla szij-
gyártónál. 666Varrógép,
eredeti német, 2.250.000 K. Tízévi
jótállással Molnár Testvéreknél,
Nagytemplomnál. Telefon 7-27. —
Cégre figyelni. 2251Sirkövek
leszállított gyári árban legolcsó-
bban beszerezhetők Hunyadi ucca
14. 2044Jungreis Mari
női kalap üzlete, Arany János u.
37. alatt. 2332**KERESLET**Két ügyes
kézilány felvétetik. Pásztor, Ho-
mok ucca 109. 2452Keresek
azonnali vételre rőfös üzleti be-
rendezést pultokkal. Cim: Csillag
Testvérek, Püspöki palota. 2422Megbízható
ügyes jobb nő szobaleánynak
könyvvél jelentkezzen a reggeli
órákban. Simonyi ut 8. 2400Kisegítő
szolgát keres téli hónapokra a zsi-
dó reálgimnázium, Kápolnási u. 3.
1202Középiskolások
korrepetálását szerény díjazásért,
esetleg lakásért vállalja orvostan-
hallgató. Külön németet s hébert
is tanít. Cim a kiadóban. 1902Németül
tanít gyorsan, alaposan, olcsón
születelt német tanerő. Darabos
ucca 7. 2454Szabó
kézimunkást felveszek. Piac ucca
47., második udvar. 2455Ügyes
kiszolgáló leányok, kik női kon-
fekció szakmában jártasak, felvé-
tetnek. Frank Sándor. 2458KIFUTÓ LEÁNYT
felvesz a Hegedűs és Sándor rt.
nyomdájára, Piac ucca 49.Tanuló lányok
felvétetik Klára nődivatszalon-
ban, Nemzetőr ucca 3. 2405**VEGYES**Elköltözés
miatt átadó 2 szoba, előszoba,
konyhából álló igen szép lakás bu-
torral vagy anélkül. Cim a kiadó-
ban. 2451Azonnali
beköltözésre kiadó egy üzlethelyi-
ség. Cim a kiadóban. 2446Kiadó
két butorozott szoba több sze-
mélynek is. Piac 10., II., 2. 2445Megnyílt
Teichmann Béla cég, Piac ucca
83., szörmeáru-osztálya. — Óriási
választék mindenféle szőrmékben.
Viszonteladónak árengedmény!
Cimre ügyelni! 713Udvari
szoba, konyház lakás, butorral,
vagy anélkül izr. fiatal házaspár-
nak azonnalra kiadó. Böszörményi
ucca 13. 2426**Perfect német**kereskedelmi levelező
ajánkozik az esteli órákra.
Szíves megkeresések a ki-
adóba „Levelező” jelígre
kéretnek.Sodrony egybetétel
legjobb minőségben készíti
MEUMANN, Péterfia-utca 19.Orvosi
rendelőnek, irodának alkalmas
két szoba kiadó. Kossuth ucca 9.,
I. emelet. 2453Urinő
lakótársnőt keres. Cim a kiadó-
ban. 2444Csinosan
butorozott szoba két, esetleg há-
rom személy részére kiadó. Meg-
tekinthető déli órákban. Vár ucca
6. 2456Kiadó
nagy uccai szoba, konyhás lakás
lelépéssel. November egyre. Jobb
igényeknek is megfelelő. Csapó-
kert, Jánosi ucca 70. 2450Urileány
jobb családnál központban csinos
tisza szobát keres. Cim a kiadó-
ban. 2449Irodának
két szoba Iparkamarában kiadó.
Werbőczy ucca 4., I. Gálné. 2447Különbejárato
butorozott szoba villannyal egy-
két személynek kiadó. Széchenyi
ucca 18. 2457Kétszobás lakás
keresek vagy jelenlegi egyszobás
lakásomat elcserélném. Cim a ki-
adóban. 2197Garage,
zárható boxok kiadó. Neuländer
kocsigyár, Erzsébet 28. 2408Reliet
festékek, csillámok Berger festék-
üzletben, Csapó u. 827Zálogház, Hunyadi ucca 14.
folyósít kölcsönöket ékszerekre,
ezüstneműekre, ruházati cikkekre
s mindenféle kereskedelmi árukra,
továbbá zongorákra, autókra, sző-
nyegekre és kerékpárokra ható-
sággal engedélyezett minimális
kamat mellett. Üzleti órák délelőtt
8-tól délután 6-ig. 2298Frakk,
szmoking, zsaket kölcsönző inté-
zet. Feltűnést keltenek saját ké-
szítésű ruháim. Végh, Vár ucca 2.
szám. 2304Kotrás László
katonai, polgári sapkakészítő,
Piac ucca 89. 221Ismét
lehet heti vagy havi részletre ru-
házkodni Tegdesnél, Péterfia 42.ZONGORÁT
kölcsön vennék. Kérem, aki zong-
goráját uriháznak kölcsön adni
hajlandó, sziveskedjék a kölcsön-
díj jelzése mellett ezen szándékát
a Debreceni Független Újság ki-
adóhivatalánál bejelenteni. 1936Nagy József
műszerész és villanszerelő, —
Simonffy ucca 16. — Telefon 663.
944MENEKULT ÓRAS
szakzerűen, meglepő olcsón vál-
lal javításokat. Rákóczi u. 36. sz.